

ÖĞRETİCİ METİN OLARAK PEND-NÂMELER (NASİHAT-NÂMELER) VE AHMED MÜRŞİDÎ EFENDİNİN PEND-NÂMESİNİN BİLİNMEYEN BİR NÜSHASI

Müzahir KILIÇ

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Ağrı / Türkiye

Anahtar Kelimeler: Klasik Türk Edebiyatı, Pend-nâme, nâsihat-nâme, Ahmed Mürşidî Efendi, Yazma nüsha.

ÖZET

Nasihat, ya da pend öğüt demektir. Edebiyatta, din, ahlâk, toplumsal yaşam, meslekler, yönetim hizmetleri konularında öğüt verici veya iyi insan olma ve yaşamda başarılı olmanın yollarını gösteren eserlere (BL:8548)nasihatname denir. Nasihatnameler, öğüt kitaplarıdır. İslam dininin emir ve yasakları doğrultusunda insan hayatına yön veren, toplum içinde iyi insan olmanın sınırlarını çizen kurallardır. Bu kuralla, dinin emirleri doğrultusunda oluşmuş, bir bakıma uyulması gerekenler ve yasaklar bütünüdür. Klasik Türk edebiyatında bu tür eserlerin hemen her dönemde yazıldığı görülmektedir. İslâmi edebiyatın ilk ürünleri olan Kutadgu Bilig, Atabetü'l-Hakâyık ve Divan-ı Lügati't-Türk işlediği konular ve mesajlar bakımından birer nasihat kitabıdır. Hatta Göktürk yazıtları bile içerdiği mesajlar açısından tarihi bir tecrübenin nasihatleri niteliğindedir. Bu alanın iki özel eseri; Güvahi ve Ahmed Mürşidî Efendinin pend-nâmeleridir. Bu eserler; atasözü, deyim, fıkra ve masalların yanında kelimeler kibar örneklerinin sıkça kullanıldığı için dil malzemelerinin önemli kaynaklarıdır. Pendname şairi olarak bilinen Ahmed Mürşidî Efendi'nin eserinin birçok yazma ve baskı nüshaları mevcuttur. Bu eserin yazma bir nüshası bir öğrencimiz sayesinde tespit edilmiştir. 201 yk 7265 beyitten müteşekkil olan bu nüsha Burdurlu Muhammed Nuri Efendi tarafından istinsah edilmiştir. Burdurd'a bir esnafın elinde bulunmaktadır.